

maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

Onze VOGELS

nummer 5 - mei 2015

■ Edelzangers ■ De blauwvleugelparkiet

KBOF DE WITTE SPREEUWEN

Het meest gelezen Belgisch Ornithologisch tijdschrift, pagina's boordevol informatie over vogels.

Voor een jaarabonnement in Nederland gireert u € 35,- via een Europese overschrijving bij de KBC bank.

Het IBAN rekeningnr. BE33 7330 0642 3046 en BIC code = KREDBEBB

t.n.v. KBOF - Van Praesschen François,
Molenheide 8, te B-2870 Puurs.

Alle leden ontvangen maandelijks het clubblad van de KBOF, **de witte spreeuwen**.

Inschrijvingen en gratis proefnummer op aanvraag bij Achten Paul, Evelaarstraat 78, B 9160 Lokeren België.

E-mail: ledenadministratie@kbof.be
Bezoek onze website <http://www.kbof.be>

Geslachtsbepaling door DNA uit veren

NIEUW: test op PDD € 30,-

Taurus Diagnostik GbR
Niederwall 5
D-33602 Bielefeld
telefoon +49 521 329 300 30
fax +49 521 329 300 33
info@taurus-diagnostik.de
taurus-diagnostik.de

PBFD + APV: € 28,-
+ Chlamydia: € 46,-
alle prijzen zijn inclusief BTW

1-3 analyses:	per € 14,99
4-10 analyses:	per € 13,99
11-20 analyses:	per € 12,99
21-40 analyses:	per € 11,99
af 41 analyses:	per € 10,99

25 JAAR

EUROKOOI
ALUMINIUM VOLIÈRES

0499-374395

De Vogelwereld A.O.B.
Het beste Belgische ornithologisch maandblad

federe maand 48 tot 64 biz formaat A4 boordevol teksten en kleurenfoto's van de betere schrijvers en topfotografen.

Een jaarlijks abonnement loopt van januari tot december.

Stort 50 euro op onze Belgische rekening 22 0000 8635 4147 van "De Vogelwereld" 1190 Brussel met vermelding van naam en adres.

Verdere info en digitaal proefnummer:
José Delfosse, Avenue des Champs Clairs te 1420 Ophain.
Email: josedelfosse@yahoo.fr

Aanbieding 1404

Inhoud:
12 kleine NBvV stickers 1 NBvV bondsinsigne
6 grote NBvV stickers 1 multifunctionele pen
1 laser en LED-lampje aan sleutelring

voor € 14,00 **van € 24,45**

incl. verzendkosten

Bestel nu via shop.nbv.nl

ROPA BIRD

Verhoogt de weerstand tegen ongunstige bacteriën en schimmels op maag-darm niveau.

www.ropastore.com

- 04** Edelzangers met een gele stuit **08** Natuurlijk gedrag deel 4
- 10** Column voorzitter **10** Benioto **11** Vogels om ons heen: de ekster
- 14** De bescherming van Mexicaanse amazonepapegaaien
- 15** De kweek met de spiegelwida **18** Watervoorziening in de volière
- 20** Blauwvleugelparkieten **23** Column keurmeester **23** Oproep kopij
- 23** Felicitaties wereldshow **24** Kweek met de Chinese dwergkwartel
- 27** Muizenissen **28** Reanimatie van pagodespreeuwen
- 30** Bondsmededelingen **33** NBvV info **34** Kalenderartikel

Foto voorpagina: Een blauwvleugelparkiet. Elders in dit blad vindt u een artikel van de Neophemastudiegroep over deze ondergevaarde Neophemasoort.
Foto: Piet Onderdelinden

NBvV

Lidgewoone: 'Onze Vogels' is het maandelijkse tijdschrift van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Een organisatie van vogelliefhebbers met ca. 30.000 leden. De NBvV is opgericht in 1933. De totale oplage van Onze Vogels bedraagt 32.000 exemplaren. Het tijdschrift wordt toegezonden aan leden, verspreide leden en binnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBvV door zich aan te sluiten bij een van de circa 500 plaatselijke verenigingen van de bond. Ook bestaat de mogelijkheid om verspreid lid te worden: iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdeling/vereniging kan verspreid lid worden van de NBvV. Een verspreid lidmaatschap kost € 38,- per jaar (bij automatische incasso - anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd).
Abonnementenprijs: Nederland € 28,- (bij automatische incasso - anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd). België € 30,-, Priority

post naar alle andere landen € 92,-. Verspreid lid buitenland: bovengenoemde bedragen met € 10,00 verbogen. Het abonnementsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.
Adres: NBvV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom, tel. 0164-235007, e-mail: info@nbv.nl, website: www.nbv.nl
Bankrekeningen: ABN AMRO bank, IBAN: NL55ABN04468959262 (BIC: ABNANL2K) - ING bank, IBAN: NL94INGB0601148324 (BIC: INGBNL2A) t.n.v. Ned. Bond van Vogelliefhebbers.
 De NBvV staat ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda onder nummer 40280824.
Redactie: Pieter van den Hooven (ruigen), Jan de Bruine (sindredactie en sangkanaries), Henk van der Wal (postuurkanaries), Theo van Kollenburg (deurkanaries), Piet Onderdelinden (sindredactie en kroesnavels), John van der Jagt (Europese cultuurvogels), Hans van der Strooven (redactiecoördinatie en jeugd).
Tekstcorrectie: Loek Bertino
Redactieadres: Bondsbureau NBvV t.a.v. redactie Onze Vogels, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom. Tel. 0164-235007 e-mail: hanzvandestrooven@nbv.nl
Zakelijke advertenties: Tarieven en deadlines voor

zakelijke advertenties zijn te verkrijgen bij Breda van Loon, via het bondsbureau te Bergen op Zoom.
Verantwoordelijkheid: De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot het opnemen van advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de NBvV geen enkele aansprakelijkheid op zich.
 Overname van artikelen, illustraties, foto's of grafieken daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan.
Vieringsoep: Aad Koeleman, Xenodia Solutions, Doetinchem
Druk: Smeijelder Misset B.V., Doetinchem
 Het volgende nummer wordt ter post bezorgd in de tweede helft van de volgende maand.
Betrouwbaarheid lidmaatschap: Afdelingsleden kunnen, indien gewenst, hun lidmaatschap beëindigen middels opzegging bij de vereniging waar zij lid zijn. Dit kan per kwartaal.
 Verspreide leden kunnen hun jaarlidmaatschap telkensma per 31 december opzeggen via het Bondsbureau.

colofon

Zwartkeel edelzanger (*Serinus atrogularis*), een van de zes edelzangers met gele stuit. Herkenbaar aan de zwarte kinvlak. (Foto: Jan van den Brink)

Over edelzangers met gele stuit

Is Reichenow edelzanger de beste naam voor één van de zes edelzangers met gele stuit? In eerdere publicaties maakte de European Society of Serinus Breeders (ESSB) melding van naamsverwarring bij vogels van het genus *Serinus*. Geelstuit edelzangers zijn daar een voorbeeld van. Er zijn namelijk wel zes soorten 'grijze' Edelzangers met gele stuit. Deze vogels verschillen nauwelijks in grootte en hun leefgebied is Afrika. Eén edelzanger met gele stuit die in het verleden regelmatig werd ingevoerd, heet wetenschappelijk *Serinus reichenowi*.

tekst: JOHN SANTEGODES EN HUIJ VERVEST (EUROPEAN SOCIETY OF SERINUS BREEDERS)

De naam van 'ontdekker' Anton Reichenow komt voor in de Duitse, Engelse en Franse naam voor deze vogel. Wij vermoeden dat de 'echte' Geelstuit edelzanger - *Serinus xanthopygius* - weinig te vinden is bij kwekers. Is Reichenow edelzanger de betere naam voor de cini die vaak - verwarrend - geelstuit edelzanger genoemd wordt?

Veel van de *Serinus*soorten die we kennen uit handboeken en zien bij kwekers hebben hun oorsprong in een onmetelijk groot werelddeel. Afrika biedt een enorme variatie aan landschappen en klimaten. Van een immense woestijn (Sahara) tot tropische regenwouden (Congo), van begroeide groene of kale, vlakke landschappen tot heuvels en besneeuwde

bergtoppen en verder al het mogelijke wat daar tussen kan zitten. Afrika is bijna helemaal omringd door zeeën en oceanen. Begrijpelijk, dat daar in de loop van miljoenen jaren veel vogelsoorten en ondersoorten zijn ontstaan. Cini's of edelzangers zijn daar een voorbeeld van.

Citreenhors edelzanger (*Serinus citrinipectus*), ook met gele stuit, maar de man is vooral herkenbaar aan de citroenkleurige borst.
(Foto: John Santegoeds)

Geelkeel citi (*Serinus flavigula*). Gele keelvlak en..... gele stuit.
(Natuurfoto: Janos Olah)

Serinus

De naamsverwarring bij de *cini*'s, zoals het geslacht *Serinus* ook genoemd wordt, komt wellicht voort uit de vroegere onbekendheid met *Serinus*soorten, het gebruik van iets oudere handboeken en de vroeger iets andere wetenschappelijke indeling. Op basis van verschillen in baltsgedrag, lichaamshouding daarbij, lichaamsbestreping, zang, bekkleur van de nestjongen en nestbouw hebben Duitsers (o.a. Nicolai, Wolters en Van der Elzen) het geslacht *Serinus* verdeeld in *Ochrospiza*, *Crithagra*, *Poliospiza* en *Dendrospiza*. Niet helemaal onterecht waarschijnlijk, maar misschien overheerst een tendens naar eenvoud in de taxonomie?

In het verleden zijn veel (onder)soorten edelzanger ingevoerd. Vaak werden voor de ondersoorten andere namen bedacht. Soms lijkt het er op dat publicisten op vogelgebied en 'componisten' van vraagprogramma's, misschien iets

verouderde handboeken hanteren dan up-to-date (internet)lijsten zoals van 'Birds of the World' van James F. Clements.

Soms blijven deze, vaak achterhaalde, namen hun eigen leven leiden wat de verwarring in stand houdt.

Zes soorten *cini*'s met gele stuit

Er zijn minstens zes soorten kleine *cini*'s (11 tot 12 cm) die een overwegend grijze lichaamskleur en een gele stuit hebben en theoretisch voor de naam 'geelstuit edelzanger' in aanmerking zouden kunnen komen.

1. *Serinus atrogularis* (afhankelijk van de ondersoort al dan niet met zwarte keel, redelijk algemene kweekvogel)
2. *Serinus citrinipectus* (de mannen hebben een citroenkleurige keel en borst)
3. *Serinus flavigula* (met gele keelstreek, zeldzaam in klein deel van Ethiopië, onbekend bij kwekers?)

4. *Serinus reichenowi* (met bijna witte keel, iets van een halskettinkje, baardstrepen en crèmekleurige wenkbrauwen)
5. *Serinus xantholaemus* (verschil met *S. flavigula* is dat de gele keelvlak begrensd wordt door een zwarte borstband, aanwezig in meerdere gebieden in Ethiopië, Zeldzaam in voliëres.)
6. *Serinus xanthopygius* (met lichtgekleurde keel, zonder wenkbrauwen, zeldzaam in kweekvoliëres. De gele stuit is het meest bijzondere kenmerk. Afgezien van de stuitkleur is er veel gelijkenis met *Serinus leucopygius*, de grijze of witstuit edelzanger)

In 'Finches & Sparrows' (1999, Peter Clement, Alan Harris en John Davis) wordt met 'yellow-rumped seedeater' (vertaald: geelstuit edelzanger) *Serinus atrogularis* aangeduid en juist in dat boek worden niet alleen enkele onder-

'Echte' geelstuit edelzanger (*Serinus xanthopygius*). Gele stuit, geen koptekening en crèmekleurige keelvlak. Zeldzaam in volièremilieu? (Natuurfoto: Fran Trubalon)

Reichenow edelzanger (*Serinus reichenowii*) ook met gele stuit: let op de verschillen in koptekening met de 'echte' geelstuit edelzanger (*Serinus xanthopygius*). (Foto: Huub Vervest)

Afrikaanse edelzangers met gele stuit

Wetenschappelijk	Nederlands	Engels	Frans	Duits
<i>Serinus atrogularis</i>	Zwartkeel edelzanger	Black-throated canary	Serin à gorge noir	Schwarzkehl-girlitz, Angolagirlitz
<i>Serinus citrinpectus</i>	Citroenborst edelzanger	Lemonbreasted canary	Serin à poitrine citron	Zitronenbrust-girlitz, Gelbbrustgirlitz
<i>Serinus flavigula</i>	Geelkeel cini	Yellow-throated serin, Yellow-throated seedeater	Serin à gorge jaune	Abessiniengirlitz
<i>Serinus reichenowii</i>	Reichenow edelzanger	Reichenow's seedeater	Serin de reichenow	Reichenowgirlitz
<i>Serinus xantholaemus</i>	Salvadori's cini	Salvadori's serin, Salvadori's seedeater	Serin de Salvadori, serin à collier noir	Salvadorigirlitz
<i>Serinus xanthopygius</i>	Geelstuit edelzanger	Yellow-rumped canary	Serin à croupion jaune	Gelbbürzelgirlitz

Serinus xanthopygius - volgens de schrijvers de echte geelstuit edelzanger - lijkt sterk op de gewone (of grijze of witstuit) edelzanger (*Serinus leucopygius*) met dat verschil dat de stuit niet wit maar geel is. *Xanthopygius* leeft in een compleet ander deel van Afrika dan *leucopygius*. Het lijken elkaars tegenhangers in twee van elkaar gescheiden gebieden.

Vermoedelijk is deze 'echte' geelstuit edelzanger de voorbije decennia zeer zelden ingevoerd. Op de website van de Serinus Society (www.serinus-society.eu) staan foto's van alle vogelsoorten met de familienaam Serinus, een beetje uniek. De ruim acht honderd leden van de (gratis) internet speciaalclub ESSB geven hun Serinus bestand op om tot onderlinge vogeluitwisseling en stamopbouw te komen. Het aantal leden dat meldt in het bezit te zijn van *Serinus xanthopygius* is op de vingers van een hand te tellen.

Serinus reichenowii wordt nog te vaak 'geelstuit edelzanger' genoemd. Deze in Oost-Afrika wijdverspreide vogel onderscheidt zich van de 'echte' geelstuit door de aanwezigheid van o.a. crèmekleurige wenkbrauwen, een crèmekleurige keel, baardstreepjes en iets van stipjes in de hals. Het ligt voor de hand deze soort als aparte soort van *Serinus atrogularis* te beschouwen; Naast het verschil in tekening en kleur/tekening komen ze voor in gescheiden leefgebieden.

Serinus atrogularis wordt meestal zwartkeel edelzanger of zwartkeel geelstuit edelzanger genoemd. Een edelzanger die voornamelijk voorkomt in het zuiden van Afrika.

Kijken in het fotoalbum op de website van de ESSB kan verhelderend zijn bij het bepalen en/of herkennen van edelzangers of cini's. Voor verbeteringen houdt de Serinus Society zich aanbevolen.

› soorten van *atrogularis* beschreven maar worden *reichenowi* en *xanthopygius* (nog) als ondersoorten van *atrogularis* beschreven. In latere publicaties worden de laatste twee vogels als zelfstandige soorten beschreven. Deze samenvoeging in 'Finches & Sparrows' zou de reden kunnen zijn voor de naamsverwarring met de *geelstuit edelzanger*.

Voor de volledigheid, maar voor de Europese avicultuur van minder belang: behalve de zes hierboven genoemde 'geelstuiten' is er nog een grijsachtige, kleine edelzanger maar

met een olijfgroene stuit: *Serinus rothschildi* (Arabische cini), dit is eveneens een zeer grote zeldzaamheid in de groep van serieuze Serinuskwekers. Om duidelijkheid te scheppen zou er, naar mening van de Serinus Society, een meer uniforme naam voor *Serinus reichenowi* moeten komen: Reichenow edelzanger of Reichenow cini. Dan zitten Engels, Duits en Nederlands sprekenden – zie onderstaande tabel – 'langs elkaar op dezelfde zitstok', om het zo maar eens te schrijven. ◀

De zesde edelzanger met gele stuit, maar ook met kenmerkende gele keel en zwarte borstband: *Serinus xantholaemus* of Salvador's cini. (Natuurfoto: Nik Barrows)

Het welzijn van een dier wordt mede bepaald door de mogelijkheden die het dier dagelijks krijgt aangeboden om zijn voedsel bij elkaar te scharrelen. De wijze waarop dit plaats vindt, wordt het foeragegedrag genoemd. Als dit in een bepaalde biotoop of habitat plaats vindt, noemen we deze ruimte een foerageergebied. Als vogels ook broeden in hun foerageergebied wordt gesproken van een rustgebied.

tekst: COMMISSIE DIERENWELZIJN EN WETGEVING / foto: HENK VAN DER WAL

Het foeragegedrag van een vogelsoort wordt in belangrijke mate bepaald door:

- het type voer;
- wanneer en waar is het beschikbaar;
- welke gevaren kleven er aan?

Het type voer dat een vogel opneemt is sterk afhankelijk van de anatomie van die vogel. De grootte, de kracht en structuur van de snavel is eigenlijk al bepalend. Het is niet ongevoerd dat vogels in hun oorspronkelijke biotoop 60 – 90 % van de dag bezig zijn voedsel

te zoeken. De lengte van de dag wordt bepaald door het aantal lichturen. Zo zit er nogal verschil in het voeraanbod voor zaadetende en voor insecten- en vruchtenetende vogelsoorten. Het is aannemelijk dat zaden over een langere periode beschikbaar zijn dan boomvruchten en specifieke insecten. Het komt voor dat insectenetende vogels bij schaarste aan insecten omschakelen op zaden. Bij het ontstaan van voedselschaarste wordt ook het foerageergebied verplaatst. Voorwaarde is dan wel dat de

foerageergebieden in stand blijven. Deze worden nu teveel bedreigd door natuurrampen, bosbranden, ontbossing en vooral door ingrepen door de mens. Dit verdwijnen van foerageergebieden en dus het voedselaanbod is dan ook de reden dat erg veel vogelsoorten in hun voortbestaan worden bedreigd. Zij krijgen de status van bedreigde en soms gelijktijdig beschermde diersoort.

Na het wegvallen van voldoende foerageergebieden is ook het foerageren op zich een ernstige bedreiging voor een vogel. Als je naar voedsel moet zoeken, kun je onvoldoende je omgeving in de gaten houden. De dreiging die uitgaat van allerlei predatoren, dus dieren die de vogel als voedsel beschouwen, is dan ook erg groot. Als vogels in grote groepen foerageren is de alertheid op bedreigingen groter dan wanneer een vogel alleen voedsel zoekt.

Foeragegedrag in een gecontroleerd milieu

Vogelsoorten die in een gecontroleerd

gedrag

deel 4

Kanaries foerageren op vers geplakt vogelmuis

milieu leven hebben het wat gemakkelijker. Onder voorwaarde dat de houder van vogels weet welke eisen de vogels aan hun voeding stellen, is het voedselaanbod vaak optimaal. De plaats waar het voedsel wordt aangeboden is altijd dezelfde.

Bekend moet zijn of de vogels hun voer op de bodem van hun verblijf zoeken of dat ze liever niet op de grond komen voor hun voedselopname.

Daarnaast worden diverse hygiënische maatregelen getroffen om de vaste voederplaatsen niet teveel vervuild te laten raken. Uitwerpselen en vervuild voer worden tijdig verwijderd.

We zien dan ook dat vogelsoorten die ondergebracht zijn in een beschermde behuizing wel hun foeragegedrag behouden, maar minder tijd kwijt zijn aan het zoeken naar voedsel.

Verveling en verrijking

Als een vogelsoort ondergebracht is in een beschermde behuizing, is minder tijd nodig is voor het zoeken naar voedsel, dus blijft er tijd over voor andere

(leuke) dingen. Die andere dingen moeten er dan wel zijn. Te vaak blijkt dat dit niet het geval is en de vogels zich gaan vervelen. Het gevolg kan zijn dat ze zich gaan bezig houden met verenippen bij zichzelf of bij andere vogels. Zelfs vormen van kannibalisme zijn dan niet ongewoon.

Verveling kan worden tegengegaan door verrijking van de behuizing. Wat verrijking met betrekking tot het foeragegedrag betreft, is het aan te bevelen het voer zodanig te verstrekken dat de vogels er moeite voor moeten doen om dit te vinden. Een voorbeeld voor zaadetende vogels is bijvoorbeeld het ophangen van planten waarin zich nog zaden bevinden.

Het aanbrenge van meerdere voederplaatsen op verschillende hoogten is ook een manier te vogels te laten zoeken naar verschillende soorten voedsel.

Rantsoeneren

Voeding voor vogels is opgebouwd uit verschillende zaden, vruchten, insecten

en zachtvoerders.

Nog te veel wordt het aanbieden van deze voeders beperkt tot eenmaal per dag. Beter zou zijn dit vaker per dag te doen, met een verdeling over de verschillende voedersoorten.

Als eenmaal per dag wordt gevoerd is het aanbod 's morgens erg groot. De vogels gaan eerst de voor hen lekkerste voeding opnemen en zullen daarbij veel verspillen. Dit verspilde voedsel zal de bodem van de vliegruimte ernstig vervuilen.

Een moeilijke discipline voor de vogelhouder is het rantsoeneren van het voedselaanbod.

De hoeveelheid voer dient op basis van praktijkervaring zodanig afgesteld te worden dat aan het einde van de dag al het voer nagenoeg opgenomen is.

U als lezer van dit artikel heeft zelf ook een methode voor het voeren van uw vogels. Laat ons dit eens weten via de redactie van Onze Vogels. Het adres is te vinden op bladzijde 3 van dit blad, in het midden en onderaan. ☺

Stof-momentje

Dat onze maatschappij en onze wijze van leven sterk verandert, hoeft ik u niet uit te leggen. Al langer geleden werd het onderwijs zodanig ingericht dat onze kinderen spraakzamer werden, zich beter presenteerden en hun mening konden ventileren. Nu we jaren verder zijn kunnen we constateren dat we daar niets over te klagen hebben.

Sterker nog we kunnen constateren dat iedereen over van alles meepraat, over alles een mening heeft en ook over alles een plas moet doen. En of we daar nu zo gelukkig mee moeten zijn zullen we hier maar in het midden laten, want uiteindelijk moet ook deze column een raakvlak met onze vogelhobby krijgen. Maar toch is de verandering van onze woordenschat en de wijze waarop we sommige dingen aanduiden van dien aard dat ze nog al eens op mijn lachspieren werken. Even een sigaretje roken werd opeens een "rookmomentje", of een aantal telefoontjes doen werd in een "bel-uurtje" of "bel-momentje".

Uitrusten kunnen we niet meer, want we moeten even "relaxen" of we nemen "een rustmomentje". En als u zelf nu even een "denkmomentje" neemt, dan zult u ongetwijfeld ook een aantal van dit soort kreten op kunnen sommen. Als u vandaag net als altijd plezier beleeft in uw hobby dan heeft u niet van uw vogels genoten, maar u had gewoon een "geniet-momentje" en laten we eerlijk zijn: al dit soort momentjes heeft toch wel

iets. Ik vind het dan ook zeer waardevol als u straks eens een "praat-momentje" neemt om al deze nieuwe momenten eens te delen met uw huisgenoten.

Nog niet zo lang geleden luisterde ik naar een praatprogramma wat overleef van dit soort momentjes. Tot er een hele geleerde mijnheer aan het woord kwam, en die koppelde al dit soort momentjes aan bepaalde stofjes in ons lichaam. En die stofjes versterken dan het gevoel wat je hebt op zo'n momentje. Nou, na een goed glas whisky kan ik daar over meepraten, want een geniet-momentje ligt dan heel dicht bij een hoofdpijn-momentje. En dat is natuurlijk een heel simpel voorbeeld van wat stofjes kunnen doen. In dat praatprogramma werd dan ook nog even een nieuw woord geïntroduceerd waar het ging over: "feelgoodstofjes"! Ja, je zou ze kunnen vinden in een stevige joint, maar als die uitgewerkt is??? Feelgoodstofjes, zo werd uitgelegd, die vind je ook in je omgeving. Die treft je aan. Nou, om het maar bij onze hobby te houden, een vriend van me kweekt grasparkieten en zo nu en dan zorg ik voor zijn vogels als hij een weekendje weg gaat. Prachtige vogels om te zien en waar je ook werkelijk van geniet. Maar dat kan ook niet anders want deze vogelsoort produceert wel ontzettend veel "feelgoodstofjes". Tot volgende maand!

Henk van Hoon
bondsvoorzitter

Enige tijd geleden ontving ik een email van Ellen, een dame op leeftijd. Ze had mijn adres op een website gevonden en ze maakte me deelgenoot van haar grote zorg. "Ik heb een groene kanarie. Hij heet Benieto. Hij zingt niet heel veel op het ogenblik. Wil alleen in de kooi. Gaat om half 6 slapen met het doek op de kooi. Ik zoek iemand die hem wil verzorgen, omdat ik niet lang heb te leven. Wilt u alstublieft contact met mij opnemen". Ik heb haar teruggemaild dat het me spijt dit te moeten horen en dat ik mijn best zou doen om een goed adres voor de vogel te vinden. Hij was al een keer door een familielid meegenomen en bij twee agaporniden in een kooi gezet. Dit bleek geen succes te zijn omdat de agaporniden de kanarie aanvielen. Snel heeft ze toen Benieto weer mee naar huis genomen. Een goed tehuis voor een "kamerkanarie" vinden valt niet mee.

Veel contacten onder kanariëkwekers heb ik ook niet. Er verstreken veertien dagen, waarin ik haar op de hoogte hield van mijn inspanningen en Ellen stuurde mij een email dat ze het erg waardeerde dat

Benieto

ik mijn best voor Benieto deed, maar dat de tijd drong. Ik heb haar meteen teruggeschreven dat als ik binnen een week geen adres had gevonden, ik de vogel zou komen ophalen en zelf voor Benieto zou gaan zorgen. Voordat de week om was zat er een nieuwe mail van Ellen in mijn postbus: "Hier nog van mij een berichtje over Benieto de kanarie. Morgen ga ik overlijden dus is het kort dag. Mijn nicht wil hem wel meenemen. Ik merk dat het niet van harte gaat! Ik ben bang dat hij op marktplaats gaat komen. Ik heb wel eventueel het adres van mijn nicht. Ik vind het zo erg. Want ik vind dat je wel van dieren moet houden. Dank u wel, u heeft u best gedaan. Lieve groet Ellen". Helaas las ik mijn mail pas de volgende en ik kreeg het er warm van. Ik kon niets meer doen.

Hoewel onbedoeld, voelde ik mij ernstig tekort geschoten dat ik mijn belofte niet heb kunnen waarmaken. Op het internet

vond ik de rouwadvertentie en het condoléance register. Op de rouwkaart was ook Benieto vermeld. Na veel zoeken kwam ik in contact met de zoon van Ellen. Een paar weken later

zijn we Benieto gaan ophalen. De kanarie werd gehuisvest in een gemengde volière waar ook puffers en sijzen in verblijven. Het is geen jong baasje meer, maar toch heb ik er een popje bijgekocht, waar hij het uitstekend mee kan vinden. Het was wennen voor de vogel, want hij was uitsluitend op mensen gericht. Nu gaat het prima en heeft hij zich goed aangepast aan de andere vogels. Zo kan hij in nog een aantal jaren mee.

Het laat zien dat de hobby meerdere facetten kent en dat iemand ook anders kan genieten, en houden van, een gewone zangkanarie in een kooi in de huiskamer. In de weken dat ik met Ellen correspondeerde heb ik het gevoel gekregen met een warm persoon te maken te hebben, met een grote liefde voor haar Benieto. Gelukkig heb ik alsnog mijn belofte aan haar gestand kunnen doen. Ellen, Rust Zacht John van der Jagt

Vogels gewoon om ons heen

Ekster

Pica pica

tekst en foto: TON KCEK

De Ekster is een grote vogel (rond de 50 cm) die iedereen wel kent, met zijn prachtige zwart-witte verenkleed is het een opvallende verschijning. Niet iedereen is even verheugd als hij gezien wordt, omdat hij met name in de broedtijd o.a. kleine vogels eet. Als u echter bedenkt dat zo'n 95% van alle vogels in de broedtijd andere diertjes eten, lukt het misschien om ook de ekster wat milder te bekijken.

De ekster komt voor in heel Europa en in het westelijk deel van Azië. Eksters vormen paren voor het leven en trekken ook buiten het broedseizoen als koppel op. Jonge vogels (tot 1 jaar oud) leven vaak wel in groepjes. Eksters zijn beslist niet schuw, ze leven vaak in de buurt van mensen omdat daar vaak voedsel te vinden is.

Eksters zijn het schoolvoorbeeld van omnivoren; ze eten zo ongeveer alles; jonge vogels, eieren, muizen, mollen, wormen en allerlei grote en kleine insecten, maar ook eikels en zaden staan op het menu. Ongeveer driekwart van het voedsel bestaat uit insecten. Behalve de Europese ekster zijn er ook ondersoorten die elders huizen:

- de Noord-Westelijk Afrikaanse Ekster (*Pica pica mauritanica*)
- de Zuid-Spaanse Ekster (*Pica pica melanotos*)
- de Zuid-West Arabische Ekster (*Pica pica asirensis*)
- de Koreaanse Ekster (*Pica pica sericea*)
- de Noord-Amerikaanse Zwartsnavelekster (*Pica pica hudsonia*)

Eksters bouwen van forse takken een groot nest hoog in een boom, ze maken dat wind- en waterdicht met modder, mos en ander fijn materiaal. De ingang zit aan de zijkant waar het minste de wind op staat. De pop legt eenmaal per jaar eieren, vaak 8 of 9. Alleen als een eerste legsel in zijn geheel mislukt, volgt er soms nog een tweede ronde. De man broedt niet mee maar helpt wel bij het grootbrengen van de jongen.

Eksters lijken monogaam, de mannen hebben echter een trucje in huis om toch af en toe een slippertje te maken. Ze zitten vaak aan de rand van hun territorium te sjansen met een buurvrouw. Soms werpt dat vruchten af. Als "moeder de vrouw" echter langskomt als hij zich zo uitslooft, doet de man ineens net of hij de andere pop wil verjagen. Het is niet bekend wat de poppen daarvan denken.

Grappige feitjes:

De omnivore aard van de ekster heeft er toe geleid dat de naam pica een aanduiding in de geneeskunde is geworden voor het eten van oneetbare dingen.

De ekster is het enige niet-zoogdier dat zichzelf kan herkennen in een spiegel.

Eksters staan er om bekend dat ze graag glimmende en blinkende voorwerpen stelen, in sommige culturen staat het woord ekster gelijk aan gauwdief. ☹

De oostelijke kustvlakte van Tamaulipas in Mexico kent geïsoleerde populaties van twee wereldwijd bedreigde Amazonepapegaaien: de Geelkopamazone (*Amazona oratrix*) en Groenwangamazone (*A. viridigenalis*). Daarnaast zijn er gezonde populaties van de Geelwangamazone (*A. autumnalis*). *A. viridigenalis* bewoont maar een klein gebied en is alleen te vinden op de Atlantische glooiing van het noordoosten van Mexico.

stator: DR DAVID WAUGH – DIRECTEUR LORO PARQUE FUNDACION

De Amazones van Mexico

Groenwangamazone
(Foto: Roger Moore)

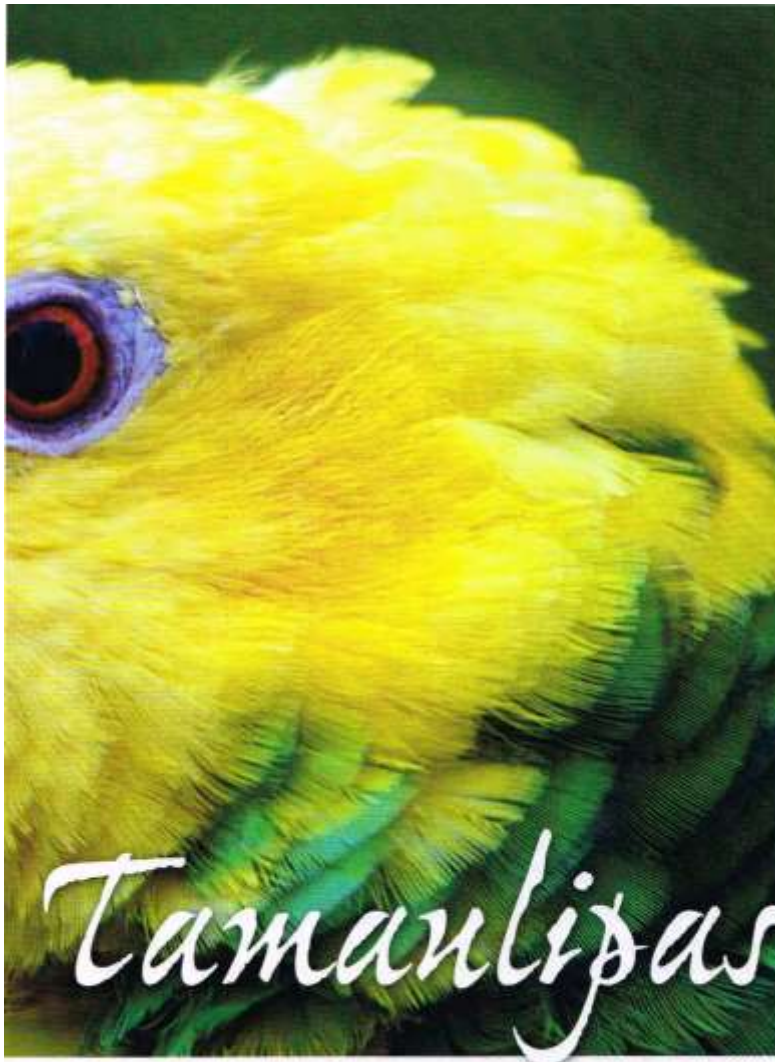
Historie

In de jaren 1990 zijn er in de regio Tamaulipas intensieve studies naar deze soorten verricht. Het betrof 550 ha. van de Los Colorados Ranch, zo'n vijf kilometer van de Golf van Mexico. Deze studies werden uitgevoerd door Dr. Ernesto Enkerlin-Hoeflich, nu werkzaam bij het Monterrey Instituut voor Technologie en Hoger Onderwijs, Mexico. Destijds werd het onderzoek ter plaatse uitgevoerd binnen een milieu van inheems bos,

bosweiden en open weilanden. De studies omvatten het tellen van papegaaien bij de nachtelijke slaapplaatsen en de berekening van de nestdichtheid. Dit om kennis te krijgen van de belangrijke natuurlijke historie in het gebied en om informatie over deze soorten te vergaren. In feite wordt deze opgedane kennis nog steeds gebruikt bij het maken van het diverse schattingen. Er is echter onzekerheid over de vraag of deze soorten papegaaien, in dit door de mens sterk gewijzigde landschap, op lange termijn kunnen blijven voortbestaan. Het was niet bekend of de papegaaien uit recent ontboste gebieden naar dit landschap zijn verhuisd of dat het een oorspronkelijke populatie betrof.

Nieuw onderzoek

In de twintig jaar sinds de laatste

studie is er veel veranderd. Europa verbood de invoer van in het wild gevangen vogels in 2007 en Mexico verbood de vangst en verkoop van inheemse vogels in 2010. Beide acties moeten de gevolgen hebben gehad ten aanzien van de handel in huisdieren in de regio. De regio werd in het begin van 1990 zwaar ontbost, maar een verbod op grootschalige houtkap in de jaren 1980 heeft blijkbaar de mate waarin dit plaatsvond verminderd. De regio wordt nu niet langer beschouwd als kampend met een groot verlies aan bossen. Beelden van Google Earth tonen aan dat er van de vroege jaren 1990 tot en met 2011 bijna geen sprake meer was van verlies aan bosdichtheid in het gebied, hetgeen erop wijst dat het leefgebied van de papegaaien de afgelopen 20 jaar relatief onveranderd is gebleven. De vermindering van de ont-

bossing en de toegenomen wettelijke bescherming van wilde papegaaien leidt tot voorzichtig optimisme over het lot van de wilde papegaaienpopulatie in Tamaulipas. Echter, de handhaving van de milieuwetten is nog zwak en wijdverbreide illegale activiteiten blijven gewoon. Als gevolg hiervan blijft de handel in huisdieren in landelijke gebieden als de kustvlakte van Tamaulipas hoog.

Tijdens zijn werk veronderstelde Enkerlin-Hoeflich dat de drie soorten Amazonepapegaaien kunnen overleven in een samenstelsel van grasland met grote geïsoleerde bomen (ongeveer 85% van het landschap) en inheemse bosfragmenten (ongeveer 15%), d.w.z. zo lang de stroperij laag blijft. Het onderzoeken van de hypothese dat deze Amazonepapegaaien langer dan 20 jaar

Geelkopamazone
(Foto: Duncan Rowlinson)

kunnen overleven in zo'n zeer door de mens beïnvloed landschap is van groot belang voor de instandhouding van deze soorten. En het heeft uiteraard grote gevolgen voor de toekomstige plannen rondom bescherming en landschapsbeheer. Als de veronderstelling zou kloppen zou dat betekenen dat de samenwerking met rancheigenaren en hun medewerkers een goede stap is op de weg naar de instandhouding van deze vogels in gebieden die nu gedomineerd gedomineerd worden door grazend vee.

Herhaling

Daarom ondersteunde de Loro Parque Fundación een follow-up-project van Dr. Enkerlin-Hoeflich (samen met Dr. Don Brightsmith van Texas A & M University - USA) om terug te keren naar dezelfde plaatsen als destijds en de onderzoeken van toen te herhalen. Hij wilde op deze wijze bepalen of en hoe de aantallen vogels, rustgebieden en nesten in dit gebied in de afgelopen 20 jaar zijn veranderd. De bedoeling is om samen met andere onderzoekers de resultaten te gebruiken om de huidige stand van zaken vast te stellen en prioriteiten t.b.v. behoud en bescherming de bedreigde diersoorten *A. oratrix* en *A. viridigenalis* te stellen.

Tussen april en juli van 2013 heeft de veldcoördinator, Jose Luis Manzano, in totaal 17 tellingen uitgevoerd bij de Amazonepapegaaien die rustgebieden binnen het studiegebied bezochten. Gemiddeld werden 148-38 papegaaien aangetroffen die gingen rusten. De aantallen papegaaien per avond lagen hoger dan het gemiddelde over de periode 1992-1994 en waren zeer vergelijkbaar met de waarden van 1992, het jaar met de hoogste tellingen uit de oorspronkelijke studie. Deze resultaten geven aan dat de papegaaien na 20 jaar dit gebied nog steeds met goed resultaat gebruiken.

Het aantal Geelkopamazones dat naar de rustplaatsen kwam was veel hoger dan de waarden die tijdens dezelfde

Geelwangamazone
(Foto: Peter Jan)

De habitat: uitgestrekte graasgebieden met oude hoven (Foto: LPF)

› maanden in 1992 - 1994 vastgesteld werden. Gedurende het seizoen 2013 telde men gemiddeld 85 - 20 individuele vogels per telling, hergeen veel hoger is dan het gemiddelde van minder dan 15 uit dezelfde tijdsperiode 1992 - 1994. Deze bevinding is verrassend gezien de gerapporteerde bedreigde status van deze soort in vele gebieden van Mexico.

Het aantal Groenwangamazones was relatief hoog in april (70), maar in mei was het gedaald tot een zeer laag niveau (3 - 5 per telling). De gemiddelde waarde per telling voor 2013 (12 - 17) was significant lager dan het gemiddelde over dezelfde periode in 1992-1994 (29 - 26). Hoewel deze aantallen erg laag zijn, zijn ze vergelijkbaar met die van 1993 en 1994. Daarom blijft deze soort in deze omgeving, ook al kende de soort niet de grote stijging van het aantal in de afgelopen 20 jaar zoals bij als *A. oratrix* het geval is. Het aantal *A. autumnalis* dat de rustplaatsen bezocht was ongeveer 20% hoger in 2013 (40 - 10 per telling) dan over vergelijkbare periodes in de jaren 1990 (33 - 13 per telling).

Nestdichtheid

Om de nestdichtheid te onderzoeken, onderzocht Jose Luis Manzano tussen april en juli 2013 een oppervlakte van 258 ha met de bedoeling nesten te

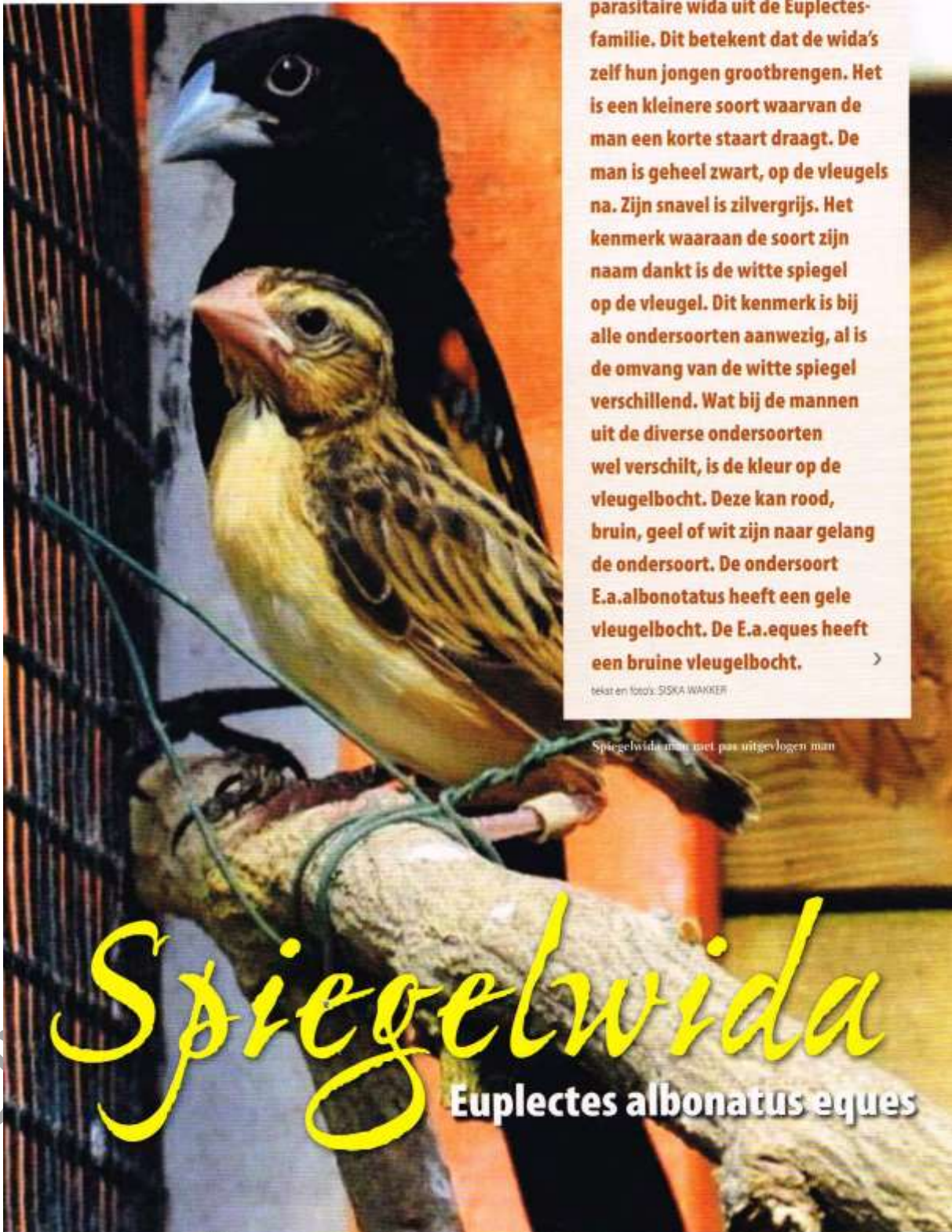
Het project resulteerde in totaal in 19 bevestigde nesten en een extra drie vermoedelijke nesten. De meest voorkomende nestelaar was *A. viridigenalis* (met acht bevestigde nesten), gevolgd door *A. oratrix* (met zes bevestigd en twee vermoedelijke) en *A. autumnalis* (met vier bevestigd en twee vermoedelijke).

Reële stijging

Uitgaande van de 258 ha, was de geschatte nestdichtheid 7,0 (bevestigd) tot 8,5 (vermoedelijke) nesten per 100 hectare gecombineerd voor alle drie soorten. De bevestigde nestdichtheid per 100 ha was 1,6 nesten voor *A. autumnalis*, 2,3 voor *A. oratrix* en 3,1 voor *A. viridigenalis*. De nestdichtheid voor *A. oratrix* was 270% tot 360% hoger in 2013 dan het gemiddelde in 1993 en 1998. Deze stijging is realistisch - uitgaande van het feit dat onderzoeksteams in de jaren 1990 nooit acht of meer nesten van deze soort gevonden hebben, ook al zochten zij in een gebied van ruwweg twee keer de grootte van dat in 2013. De nestdichtheid van *A. viridigenalis* was ongeveer 36% hoger in 2013 dan in 1993 en 1998. Dit getal schetst waarschijnlijk een reële stijging, hoewel het lang niet zo uitgesproken is als dat voor *A. oratrix*. De nestdichtheid voor *A. autumnalis* in 2013 was bijna iden-

tiel aan het 6-jaars gemiddelde (1993-1998). Echter, gezien de late start van het seizoen (april-mei in 2013 ten opzichte van februari-mei in de jaren 1990) en een kleiner veldteam, was er de verwachting van lagere aantallen nesten in het seizoen 2013. Dit in het bijzonder voor *A. autumnalis* welke uiterst voorzichtig en schuw bij de bouw van nestgelegenheden is, waardoor de nesten veel moeilijker te vinden zijn. Extra inspanningen bij het zoeken zouden waarschijnlijk meer nesten van *A. autumnalis* opleveren en om deze reden bestaat het vermoeden dat de werkelijke nestdichtheden van *A. autumnalis* in 2013 ook hoger kunnen zijn dan ze in de jaren 1990 waren. De resultaten tonen duidelijk aan dat alle drie de soorten nog steeds overleven en nestelen bij de Los Colorados Ranch. Een andere factor is dat de regio nog steeds in de greep is van een ernstige droogte, die begon in 2010. Niettemin, de bezoeken aan de onderzoekslocatie bevestigden de overeenkomsten tussen de in 1993 gemaakte kaart van het leefgebied kaart en de 2010 Google Earth-beelden.

De nestgegevens van 2013 laten zien dat er nog steeds van nest-stroperij sprake is. Maar, als gevolg van zijn interesse in de herhaling project, ontvangt de Los Colorados Ranch eigenaar hierover nu rapporten van zijn manager. Om zo de controle over dit soort activiteiten op zijn land te behouden. Dit is goed nieuws voor de Amazones van Tamaulipas. <

De spiegelwida is een non-parasitaire wida uit de Euplectes-familie. Dit betekent dat de wida's zelf hun jongen grootbrengen. Het is een kleinere soort waarvan de man een korte staart draagt. De man is geheel zwart, op de vleugels na. Zijn snavel is zilvergrijs. Het kenmerk waaraan de soort zijn naam dankt is de witte spiegel op de vleugel. Dit kenmerk is bij alle ondersoorten aanwezig, al is de omvang van de witte spiegel verschillend. Wat bij de mannen uit de diverse ondersoorten wel verschilt, is de kleur op de vleugelbocht. Deze kan rood, bruin, geel of wit zijn naar gelang de ondersoort. De ondersoort E.a.albonotatus heeft een gele vleugelbocht. De E.a.eques heeft een bruine vleugelbocht. >

tekst en foto's: SISKI WAKKER

Spiegelwida man met pas uitgevlogen man

Spiegelwida

Euplectes albonotatus eques

Vogel

copy

> **Onderscheid**

De pop heeft vlekjes op de kop die in onregelmatige lijnen doorlopen tot op de mantel, waarin ze overgaan in de belijning van de vleugels. Op de veren van de schouders is duidelijk gele arcering te zien. De vleugels zijn redelijk donker getekend met een bruine belijning. De uiteinden van de handpennen kunnen een zeer lichte, tot witte, arcering hebben. De zijkant van het lichaam is vaal gevlekt met bruine streepjes, welke doorlopen in een borstband. De keel is egaal en licht van kleur, met een donkerdere vlek in het midden van de hals, net iets boven de gevlekte borstband. De buik is licht, vaal wit, en egaal van kleur, evenals de anaalstreek. De staart is donker. Ook in de rustperiode is de man duidelijk te onderscheiden van de pop, aangezien zijn witte spiegel, zij het in verminderde mate, zichtbaar blijft, evenals de kleur van de vleugelbocht. De man meet 16 centimeter en de pop 12 centimeter.

Verspreidingsgebied en biotoop

De spiegelwida is een algemene soort en heeft een groot verspreidingsgebied. Hij komt voor van Zuid-Afrika, oostelijk tot Gabon en noordelijk tot Zaïre. Van de spiegelwida zijn 3 ondersoorten bekend. E.a.albonotatus: Zuidelijk Afrika (oostkant), tot aan Tanzania, Kenia en Zaïre, E.a.asymmetrurus: Namibië tot Gabon en E.a.eques: Soedan tot Tanzania. De verschillende ondersoorten komen in dezelfde biotopen voor. Ze geven de voorkeur aan moerassen en rietgebieden. Dit zijn tevens de gebieden waar de vogels broeden.

Volière

De volièrre is 6m², met een binnenhok van 2m². Het is een tochtvrij binnen-

samen te houden in 1 volièrre. De agressiviteit wordt ook getoond naar andere Euplectes-soorten, waardoor deze soort beter apart gehuisvest kan worden. Het is niet zo dat de man uitgesproken polygaam is, maar om de poppen enigszins te ontzien, kan men beter meerdere poppen bij een man plaatsen. De

verrijkt met gistocal. De wida's houden ook van levend voer en als ze jongen hebben is levend voer van levensbelang. Zonder levend voer zullen de jongen niet groot worden. Tijdens de kweek krijgen ze de beschikking over buffalowormen, krulvliegen en fruitvliegjes.

Vogel

copy

Grote foto:
Jong

Foto inzetje:
Twee jongen

Foto boven:
Man in rustkleed

Foto rechts:
Man in rustkleed

volière groeien verschillende grassen. Hij maakt nesten bestaand alleen uit gras of kokosvezel en een combinatie hiervan heb ik ook gezien. Bij het maken van het nest, begint de wida met de ingang. Als de plaats van het nest het toelaat, verwerkt hij ook de struik of riet zelf in het nest. Later maakt hij het kuiltje van het nest en als laatst maakt hij de ingang smaller. Als het nest is goedgekeurd door de pop, werkt zij dit verder af met kokosvezel.

Kweek

Eind 2011 wordt ik door een medelid van de Werkgroep voor Ploceidae (www.ploceidae.eu) erop geattendeerd dat er spiegelwida's worden aangeboden bij een handelaar bij hem uit de buurt. Daarop schaf ik een man spiegelwida met de bruine vleugelbocht

(eques), samen met 2 poppen aan. Ik laat ze eerst overwinteren in een ruim binnenhok.

In 2012 plaats ik ze in de volière, de man bouwt wel nesten, maar de poppen tonen geen interesse. In de nazomer koop ik er nog een pop bij.

In 2013 plaats ik ze weer in dezelfde volière en bouwt de man verschillende nesten. Bij controle van alle nesten, vind ik op 11 juli tot mijn verbazing in een van de nesten 3 warme eieren. De man was wel iets agressiever geworden maar verder heb ik helemaal niets in de gaten. Ik geef ze extra levend voer. Op 21 juli liggen er 2 jongen in het nest. Het 3e ei is niet uitgekomen. De pop alleen voert de jongen. De man houdt de andere poppen op afstand van het nest. Op 27 juli ring ik de jongen met

3.2 mm. Ook bij deze soort is aan de cloaca het geslacht te zien, het is een man en een pop. Op 2 augustus vliegen beide jongen uit. Ze worden nog zo'n 14 dagen door de pop gevoerd tot ze zelfstandig zijn.

Vanaf september zijn er nog 3 nesten geweest met bevruchte eieren. Hiervan zijn 2 nesten uitgekomen, maar de jongen lagen na 4 of 5 dagen dood in het nest. Wat de oorzaak is, kan ik niet goed aangeven. Alleen dat de storm van 28 oktober in ieder geval een nest van 2 jongen heeft gekost. Zij lagen 's avonds dood in het nest terwijl ze 's morgens nog in leven waren. Dit het einde van het kweekseizoen 2013 en van een succesvolle eerste kweek van deze soort in Nederland voor zover bekend. ☺

Een paar jaar geleden heb ik al eens een artikel geschreven over een watervoorziening voor voliëres met een natuurlijke beplanting. Omdat dit systeem in de praktijk goed bleek te werken, ben ik op zoek gegaan op welke manier een dergelijk systeem ook toepasbaar zou zijn in kweekboxen. Een belangrijke voorwaarde hierbij was dat er een goede verversing van het water plaatsvindt en er geen water wordt gemorst. Morsen zal er toe leiden dat er natte plekken in de kweekbox ontstaan wat weer aanleiding zou kunnen geven tot het gedijen van ziektekiemen.

tekst en foto's: JOHN VAN DER JAGT

Het systeem moest zodanig worden geconstrueerd dat het makkelijk demonteerbaar wordt om, bijvoorbeeld eenmaal per week, het reservoir om te wisselen voor een schone. Na een aantal prototypes en proefopstellingen heb ik een watersysteem geïnstalleerd dat nu al een paar maanden prima voldoet.

Klep

Evenals bij het systeem voor de natuurlijke voliëre wordt de toevoer van water geregeld met een klep van een wasautomaat. Deze klep wordt aangesloten op een tijdschakelaar, zodat zelf bepaald kan worden hoe vaak het water wordt ververs. Een dergelijke klep kan voor een paar centen worden gekocht bij een witgoed recycling bedrijf of zelf uit een afgedankte wasautomaat worden gesloopt. Het is belangrijk om de klep in te bouwen in een (water) dichte doos. De vogels moeten er uiteraard niet bij kunnen omdat, als de klep wordt geactiveerd, er stroom op staat. Wanneer de klep buiten de voliëre wordt gemonteerd moet er geen regenwater in kunnen komen. Na een aantal mogelijkheden te hebben uitgeprobeerd, bleek een PVC eindstuk het beste te voldoen.

Onder een hoek!

De aansluiting van het leidingwater en de uitvoer naar het waterreservoir worden na montage zorgvuldig afgedicht met siliconen kit. De leiding naar het waterreservoir heeft een diameter van 5 mm en kan in een aquariumzaak worden aangeschaft. Om een kolleffect te bereiken, waardoor drijvende

verontreinigingen worden afgevoerd is het 't beste om het water aan de rand van het reservoir onder een hoek binnen te laten komen (tangenteel).

Verversing

De verversing van het water vindt bij mij eenmaal per twee uur plaats, maar uiteraard kunt u dit zelf bepalen bijvoorbeeld aan de hand van het aantal vogels dat in de box verblijft.

Systeem

Het waterreservoir is een standaard RVS bakje van 135 mm Ø. Om het water goed te kunnen afvoeren is het bakje geplaatst op een PVC bladvanger. De bladvanger is geplaatst in een poedertrechter, die zonder verlijming is geplaatst in een PVC haakse bocht van 32 mm diameter. Wanneer onderstaande maten worden aangehouden kan het water goed worden afgevoerd zonder dat het reservoir overstroomt. Het afvoerwater kan met PVC pijp buiten de kweekbox worden geloosd. Zelf gebruik ik dit water om de border van vocht te voorzien.

Het hierboven beschreven systeem draait bij mij al enige maanden tot volle tevredenheid. Het water blijft perfect schoon en er wordt zonder morsen in de kweekbox afgevoerd. Bij mij wordt het in één kweekbox toegepast, maar meerdere systemen kunnen op één klep worden aangesloten.

Het is een ideaal systeem wanneer u bijvoorbeeld een weekend weg moet. Uiteraard werkt het niet bij temperaturen beneden het vriespunt, omdat het water in de leidingen befrist. Succes! <

Watersysteem compleet

Afvoer met trechter en bladvanger

Watervoorziening voor kweekvolières

Wasmachinelep

Neophema chrysostoma

Blauwvleugelpaar

Deze zwaar ondergewaardeerde Neophemasoort verdient het eens een keer voor het voetlicht gebracht te worden, vandaar dat we er in deze editie extra aandacht aan schenken.

Jarenlang is de blauwvleugelparkiet veel minder in trek geweest dan de elegantparkiet terwijl er toch veel gelijkenissen zijn tussen deze twee soorten.

tekst: NEOPHEMA STUDIEGROEP | foto's: PET ONDERSEUNEN EN HERM VAN DER MEER

Naast de gelijkenissen zijn er zeker ook verschillen. De buikvlek zal nooit zo strak zijn als bij de elegantparkiet, het blauwe driehoekje achter het oog mist en in de veervelden waar we de blauwstructuur waarnemen, is de kleur veel harder en donkerder blauw dan bij de elegantparkiet.

Rond het jaar 2000 werd er nog maar minimaal met de blauwvleugel gekweekt. Het probleem dreigde dat het voor de liefhebbers steeds moeilijker zou worden om nog aan vers bloed te komen en om goede en sterke lijnen op te bouwen. Gelukkig merken we de laatste tijd dat er steeds meer mee gekweekt wordt en zelfs wordt er met goede resultaten tentoonstelling gespeeld. Regelmatig zien we blauwvleugels op tentoonstellingen die qua model en formaat weinig tot niets meer te wensen overlaten.

Verspreiding

De blauwvleugel komt in een vrij groot gebied voor: South Australia, Victoria, King Island en Tasmanië en in mindere

mate New South Wales. De vogel is ongeveer 23 cm groot. In de vlucht maken ze een zacht melodieuw tweellettergrepig geluid, hun alarmroep is scherper en harder.

Algemeen

Blauwvleugelparkieten zijn algemeen in hun leefgebied en worden waargenomen in valleien, spaarzaam begroeide graslanden en zandduinen aan de kust, soms worden ze ook in gezelschap gezien van de Elegant. Vooral in Tasmanië zijn het vrij algemeen voorkomende vogels. Ze verplaatsen zich over de Bassstraat heen en weer tussen het vaste land en Tasmanië. Afhankelijk van het broedseizoen ziet men deze vogels paarsgewijs of in kleine groepen. In het noorden van Tasmanië en in het zuiden van Victoria langs de kust bij Geelong worden ook zwermen van meer dan honderd exemplaren waargenomen. De plaatselijke bevolking zegt dat ze dan de oversteek gaan maken van het vaste land naar het eiland Tasmanië, mogelijk rusten ze dan op een van de

Standaard Groen en primaire mutanten

	Man:	Pop:	Man:	Pop:
Kleur / kleurslag:	Groen. Dit is de wildkleur:	Groen. Dit is de wildkleur:	DF misty groen:	DF misty groen:
Schedel en nek:	Donker mat olijfgroen.	Donker mat olijfgroen.	Mat olijfgroen.	Mat olijfgroen.
Borst:	Donker olijfgroen op gele ondergrond.	Donker olijfgroen op gele ondergrond.	Donker olijfeelgroen.	Donker olijfeelgroen.
Buik en onderlijf:	Geel.	Geel.	Geel.	Geel.
Mantel, onderrug, stuit en bovenstaart dekveren:	Donker mat olijfgroen.	Donker mat olijfgroen.	Licht mat olijfgroen.	Licht mat olijfgroen.
Hand- en armpennen:	Zwart.	Zwart.	Zwartgrijs.	Zwartgrijs.
Vleugeldekken:	Donker mat olijfgroen.	Donker mat olijfgroen.	Licht mat olijfgroen.	Licht mat olijfgroen.
Middelste staartpennen:	Grijs, overgaand in donkerblauw, toppen zwartgrijs. Schacht zwart.	Grijs, overgaand in donkerblauw, toppen zwartgrijs. Schacht zwart.	Grijs, overgaand in blauw, toppen grijs. Schacht zwartgrijs.	Grijs, overgaand in blauw, toppen grijs. Schacht zwartgrijs.
Overige staart pennen, onderstaart dekveren:	Donkerblauw, naar toppen toe donkerder wordend.	Donkerblauw, naar toppen toe donkerder wordend.	Blauw, naar toppen toe iets donkerder wordend.	Blauw, naar toppen toe iets donkerder wordend.
Onderzijde staart:	Geel.	Geel.	Geel.	Geel.
Snavel:	Zwartgrijs, ondersnavel iets lichter.	Zwartgrijs, ondersnavel iets lichter.	Donkergrijs, ondersnavel iets lichter.	Donkergrijs, ondersnavel iets lichter.
Neusdop:	Zwartbruin.	Zwartbruin.	Zwartbruin.	Zwartbruin.
Poten:	Grijs.	Grijs.	Grijs.	Grijs.
Nagels:	Zwart.	Zwart.	Zwartgrijs.	Zwartgrijs.
Ogen:	Zwart, iris donkerbruin.	Zwart, iris donkerbruin.	Zwart, iris donkerbruin.	Zwart, iris donkerbruin.
Tekening:				
Voorhoofdsband:	Kobaltblauw tot aan het oog, overgaand in ultramarijnblauw.	Kobaltblauw tot aan het oog, overgaand in ultramarijnblauw.	Diep blauw tot aan het oog, overgaand in licht ultramarijnblauw.	Diep blauw tot aan het oog, overgaand in licht ultramarijnblauw.
Koptekening:	Geel tussen oog en snavel, oogring geel.	Geel tussen oog en snavel, oogring geel.	Geel tussen oog en snavel, oogring geel.	Geel tussen oog en snavel, oogring geel.
Buikvlek:	Oranje.	n.v.t.	Oranje.	n.v.t.
Vleugelbocht en vleugelrand:	Brede diepe ultramarijn blauwe strook, overgaand in blauw.	Brede diepe ultramarijn blauwe strook, overgaand in blauw.	Brede diep blauwe strook, overgaand in lichtblauw.	Brede diep blauwe strook, overgaand in lichtblauw.
Vleugelpennen:	Enkel de grote slagpennen een diep kobaltblauwe zoom op alle pennen.	Enkel de grote slagpennen een diep kobaltblauwe zoom op alle pennen.	Enkel de grote slagpennen een diep kobaltblauwe zoom op alle pennen.	Enkel de grote slagpennen een diep kobaltblauwe zoom op alle pennen.
Staart:	Lichte bruingrijze aanslag op binnenvlag.	Lichte bruingrijze aanslag op binnenvlag.	Lichte bruingrijze aanslag op binnenvlag.	Lichte bruingrijze aanslag op binnenvlag.

> eilanden zoals King Island.

In de ochtenduren en in de avond zijn ze meestal op de grond te vinden en voeden ze zich met zaden, bloesems, bessen, vruchten, kleine insecten en larven. In Tasmanië eten ze vooral kangeroegras, zilverbaver en harige zonnedauw.

Midden op de dag zitten ze rustig in een boom, met hun koppen in de wind, want langs de kust en op de eilanden staat bijna altijd wel wind.

Nestelen

Het baltsgedrag is een fraai schouwspel, de man vliegt naar de pop, gaat hoog op de poten staan, doet de vleugelbochten van het lichaam en gaat dan met de schouders heen en weer. Ondertussen blijft hij kwetterend geluid maken, dit baltsen kan hij minutenlang volhouden.

Het broedseizoen loopt van september tot januari. Deze parkieten nestelen in holtes in bomen, soms zijn meerdere nesten in één boom. Op vermolmd hout worden 4 tot 6 eieren gelegd die alleen door de pop bebroed worden. De incubatietijd ligt tussen de 18 en 20 dagen. De jongen vliegen na ruim 4 weken uit, waarna ze nog een paar weken door de ouders worden gevoerd. Mannen en poppen zijn als jonge vogels zeer moeilijk te onderscheiden. Het volwassen verenkleed krijgen ze na 6 of 7 maanden maar het duurt nog wel een jaar voor ze volledig op kleur zijn. <

KEURTECHNISCHE AANWIJZINGEN (K.T.A.) Wildkleur Man & Pop

- De blauwvleugelparkiet moet een geblokt model tonen, smalle iele vogels dienen bestraft te worden.
- Hoewel de blauwvleugel wat grijs van kleur overkomt, moet de kleur wel helder en egaal zijn.
- Vooral in de borst zien we regelmatig dat de kleur vlekkelig is. Deze moet donkerlijfgroen zijn.
- Veel voorkomende fouten zijn: te geel in de borst, een overheersende blauwe waas, de afscheiding tussen borst en buik die niet strak is.
- Ook moet de blauwvleugel man een oranje buikvlek tonen.
- De voorhoofdsband loopt tot aan het oog en is iets minder sprekend dan bij de elegantparkiet.
- De blauwe vleugelband is diep ultramarijnblauw tegen kobaltblauw aan.
- Achter het oog moet een duidelijk gele ring te zien zijn. Zie ook keurtechnische aanwijzingen algemeen
- Van de blauwvleugel zijn de minste mutaties (binnen de Neophamagroep) bekend, namelijk: misty en blauw. De blauwe is voor zover bekend alleen in Australië aanwezig.

Zelf keurmeester zijn (53)

Om vat te krijgen op de kleuren bij de kromsnavels ben ik begonnen een ABC van mutaties te maken. Een alfabetische opsomming van de meest voorkomende erfelijk overdraagbare kleurafwijkingen bij parkieten. Voor een goed begrip: als kleurstoffen bezitten parkieten psittacine (rood of geel) en eumelanine (zwart pigment). Het roodbruine phaeomelanine zoals dat we van prachtvinken kennen, komt bij kromsnavels niet voor.

Aqua, vererft autosomaal recessief, een gedeeltelijke reductie (afname) van het rode en gele psittacine. Het blauw komt meer naar voren en de vogel krijgt een zeegroene lichaamskleur. Bij prachtvinken zeegroen geheten.

Blauw, autosomaal recessief, totale reductie van het rode en gele psittacine. Groen wordt blauw en het geel wordt wit.

Cinnamon, geslachtsgebonden recessief, kwalitatieve reductie van het eumelanine. Kwalitatief wil zeggen dat het aantal pigmentkorrels gelijk blijft, echter niet zwart, maar bruin wordt. Bij prachtvinken en Europese cultuurvogels bruin genoemd.

Dilute, autosomaal recessief, reductie van het eumelanine van tachtig tot negentig procent. Kwantitatieve afname, dat wil zeggen dat het aantal pigmentkorrels minder wordt. Bij prachtvinken overgoten genoemd.

Donkerfactor, structuurkleur. Verandert niets aan het pigment, maar wel aan de veerstructuur, waardoor meer licht wordt geabsorbeerd en de kleur donkerder wordt. D groen is donkergroen, DD groen olijfgroen.

Euwing, autosomaal incompleet dominant, laat een toename zien van het eumelanine in de vleugels. Euwing is een samentrekking van eumelanine (eu) en het Engelse woord voor vleugel: wing. Faded, autosomaal recessief, gedeeltelijke afname van het eumelanine, kleurdiepte wordt iets minder.

Marbled (gezoomd, bij grasparkieten spangle), autosomaal recessief, gedeeltelijke reductie van het eumelanine, geeft omzoming op vleugeldek en slagpenen. De afname is in de kern van de veer groter dan aan de buitenzijde. Aangezien de veertjes elkaar overlappen ontstaat een schubbeffect.

NSL (niet geslachtsgebonden) ino, autosomaal recessief, volledige reductie van het psittacine, witte of gele slagpenen.

Opaline, geslachtsgebonden recessief, zorgt voor het herschikken van de verschillende kleurpigmenten, zowel psittacine als eumelanine. Daardoor ontstaan vergeleken met de wildvorm volledig nieuwe kleurvelden in de bevedering. Kenmerken: gewijzigd melaninebezuig, uitvloeiën van het psittacine, het tonen van vleugelspiegels en witte donsbevedering.

Louis van Kelckhoven
keurmeester

Winnaars Wereldshow Rosmalen

U was van ons gewend dat wij een overzichtje met de prijswinnaars van de Wereldshow publiceerden en verdere gepaste aandacht aan gaven hun prestaties. Helaas hebben wij van de organisatie geen gedetailleerde informatie mogen ontvangen, waardoor dit praktisch onmogelijk werd. We zullen ons inspannen om er voor te zorgen dat wij hier volgend jaar wel weer over kunnen beschikken.

Literaard gaan (ondanks bovenstaande) natuurlijk onze hartelijke felicitaties uit naar alle Nederlandse prijswinnaars!!!

De Chinese Dwergkartel heeft mij altijd al aangesproken. In het verleden heb ik regelmatig een koppel gehad en eenmaal is het mij gelukt om jongen te kweken. Dat is inmiddels wel 35 jaar geleden. Lange tijd hebben deze vogels geen plaats meer gehad in mijn collectie, maar twee jaar geleden vond ik toch dat het er nog maar eens van moest komen.

MARKTON HOENEN | FOTO: STEF JENSTER

Natuurbroed

Dus ga je op zoek, maar nimmer kon ik gegarandeerde natuurbroed vinden. Uiteindelijk kwam ik met een liefhebber in contact die wel natuurbroed had en zelfs enkele nesten per jaar groot kreeg, wel met wisselend succes. Met hem sprak ik af dat hij mij zou waarschuwen als hij een paar hennen over had. In de winter van 2012/2013 belde hij mij dat hij twee hennen voor mij had zitten. Ondanks de sneeuw ben ik gelijk in de auto gestapt en de vogels gaan halen. De

hennen werden in mijn verwarmde kweekhok geplaatst en ik ging op zoek naar een haantje. Dit was minder moeilijk omdat deze van mij niet per sé natuurbroed moest zijn. Dus kocht ik simpelweg in een dierenspeciaalzaak een haantje. Dat heb ik gelijk bij de hennen geplaatst en zo bezat ik dus een trio Chinese dwergkwartels zoals ik dat voor ogen had.

Huisvesting

Ik was niet van plan om binnen te gaan kweken met deze vogels, maar ik heb

toch wat gras en hooi in de ren gegooid zodat ze zich niet hoefden te vervelen. Ook werd er een bak met tuinaarde en een graszode geplaatst. De kwartels vermaakten zich hier opperbest mee. Binnen twee weken trof ik het eerste ei aan in de ren, maar van nestvorming was nog geen sprake. Het leggen ging door en er verschenen twee nesten, ieder in een hoek van de ren en zonder enige vorm van bescherming. Uiteindelijk zijn er 46 eieren gelegd die na verloop van tijd over de beide nesten verdeeld werden en er begon een pop te broeden op meer dan dertig eieren. Dit kon natuurlijk nooit goed gaan en uiteindelijk heeft ze dan ook de moed opgegeven.

Na lang wachten kon ik de kwartels in een buitenvolière plaatsen. Dit was een volièrre met een oppervlakte van ongeveer 12 vierkante meter, die pas aangeplant was met struiken en planten. Voorts was er een watergedeelte bestaande uit een badplaats en een moerasgedeelte. Natuurlijk waren er ook enkele schuilplaatsen om de nacht

Mijn kweek met de ere dwergkwartel

door te kunnen brengen. Deze volière moesten ze delen met een aantal tropische vogels.

Voederplaats

Een voederplaats werd niet ingericht. Wel werd er dagelijks wat zaad op de volièrebodem gegooid en af en toe zat daar wat grit en eiwoer doorheen. Voor de rest konden ze van alles opzoeken tussen het gras en de planten en dat deden ze dan ook graag. Altijd zag je ze in beweging en op zoek naar van alles. Aan het gedrag van de kwartels was duidelijk te zien dat ze in hun element waren en dat ze het uitstekend naar de zin hadden.

Nest

Bij een controle van de volière op 2 september bleek dat er in een verschoolen hoekje een nest was gemaakt met daarin zes eieren. Het nest was niet meer dan een kuiltje in het zand met daarin wat hooi en enkele dunne droge takjes. Op het moment dat ik keek was er geen kwartel in de buurt te beken-

nen maar een half uurtje later zat er een hen op de eieren. Later bleek dat zij behoorlijk vast zat te broeden, want ik kon de volière in en mijn werk daar doen zonder dat ze van de eieren af kwam. Bewust ben ik niet aan de eieren gekomen. Als je zo iets aantreft, weet je bij benadering niet wanneer de eieren uit zullen komen. Afwachten was dus het devies.

Jongen

Na een avond en nacht met veel regen werd de volière op 10 september gecontroleerd om te zien of er geen problemen waren met de vogels. Wat gelijk opviel was dat de kwartelhen niet meer op de eieren zat en dat er vier eieren weg waren. Zouden ze uitgekomen zijn of had ongedierte zich tegoed gedaan aan de eieren. Toch maar even verder gekeken of alle drie de kwartels er nog waren. Dit bleek het geval en één kwartelhen zat er wat raar bij. Na even rustig kijken bleek dat er onder haar wat bewoog en kort daarop liep ze wat weg en toen bleek dat er vier jonge

kwartels onder haar hadden gezeten. Snel verdwenen moeder en kinderen tussen het groen.

Het werd nu een spannende tijd, want wat zou de andere hen gaan doen? Zou ze de jongen accepteren en met rust laten of zou ze zich vervelend gaan gedragen. Ik zag dat ze naar een jong prikte met haar snavel maar dat het jong niet geraakt werd. Extra oplettendheid was nu dus geboden. Daarbij kwam nog eens dat er voor die dag en de komende nacht hondenweer werd opgegeven en dus moest er een afweging gemaakt worden wat te doen met de jonge kwartels. Kwartels zijn namelijk nestyliers, ze verlaten gelijk het nest. De hen is goed in staat om enkele jongen warm en droog te houden, maar zou dat ook lukken met het weer dat voorspeld werd?

De kwartels werden even met rust gelaten en na een uurtje nog maar eens kijken. Bij deze controle bleek dat de andere hen helemaal niet lief was voor de nieuwe aanwas. Ik zag dat ze een kuiken pikte, dit vervolgens vastpakte >

› en door de lucht slingerde. Ook bleek dat een van de jongen met zijn kopje klem zat tussen wat stenen. Dus was er voldoende reden om in te grijpen en besloten werd om de moeder en de jongen in een binnenverblijf te plaatsen. Hier waren er minder gevaren voor de jongen zodat ze een eerlijker kans kregen om groot te worden. De hen en de jongen werden geplaatst in een ren met een vloeroppervlakte van 150 x 50 cm, zodat een en ander goed gevolgd kon worden. De bodembedekking bestond uit beukensnippers.

Opfok jongen

Zand was er in deze ren niet aanwezig, omdat de jongen dit zouden kunnen opnemen met alle vervelende gevolgen van dien. Water werd in een ondiep schaalje verstrekt en als voedsel eivoer en universeelvoer. De volgende dag ging ik vol verwachting bij de jongen kijken, het bleek dat alles in orde was en dat er goed gegeten was van het universeelvoer.

's Avonds was helaas een van de jongen dood. De voeding van de jonge kwartels heb ik zo gelaten en voor de hen heb ik er een schaalje tropenzaad bij gezet. De jongen werden goed geobser-

veerd en daarbij heb ik niet gezien dat de jongen meegenomen werden naar het zaad. Wel zag ik dat de hen met de jongen naar het zachtvoer liep en ze met enkele zachte piepgeluidjes wees op dit voer. Prachtig was het om te zien dat de jongen zich toen te goed deden aan het voer terwijl ik in het hok stond. Zo gingen de dagen voorbij en de jongen zag je gewoon groeien. Ze werden steeds beweeglijker en als je van een afstand keek zag je ook dat de jongen steeds verder bij de hen vandaan gingen. Alleen als ik het hok in ging waren de jongen altijd dicht in de buurt van hun moeder. Opvallend was dat bij het voeren en controleren van de jongen, de hen altijd tussen mij en de jongen in bleef. Hierbij stond of liep ze altijd met de snavel in mijn richting en ze maakte daarbij geluiden in de richting van de jongen. Kennelijk was voor de jongen de taal duidelijk, want zij verdwenen dan gelijk achter de hen en bleven daar tot het moment dat ik weer naar buiten ging. Je mag wel zeggen dat deze hen sterke moedergevoelens had en ik hoopte dat deze ook werden overgedragen op de jongen.

Ringen

Op 23 september probeerde ik de jonge kwartels te ringen met een 4 mm ring, maar deze bleek nog veel te groot te zijn. Dus maar een paar dagen wachten. Vier dagen later was het wel zover, bij een van de jongen had ik nog wel mijn twijfels en die bleken later bevestigd te worden. Bij nacontrole bleek dat deze zijn ring kwijt was en dus maar weer een nieuwe aangelegd en dat ging nog net.

De jongen groeiden voorbeeldig en waren duidelijk op weg het formaat van de hen aan te nemen. Voor het zover was zou het nog wel enige tijd duren en dan kon ik misschien ook zien wat het geslacht van de jonge kwartels zou zijn. Op 5 oktober werd mij duidelijk dat het twee hennen en een haantje waren. De tekening rond de kop van het haantje werd al duidelijk zichtbaar. De tekening op het lichaam van het haantje en de hennetjes begon zich nu ook duidelijker af te tekenen.

Op zich kan ik terug kijken op een geslaagde kweek, die mij niet alleen jonge kwartels heeft opgeleverd maar zeker ook – en dat is niet minder belangrijk – een heleboel plezier. <

Muizenissen!

WILLEM JONIS, JOHNVVDI, JAGT

Na een lange reeks van jaren muisvrij te zijn geweest in de buitenvolière, hebben de brutale rakkers zich toch weer een toegang verschaft. Juist in deze tijd, waarbij het voedselaanbod in de natuur is verminderd, zijn ze op zoek naar alternatieven. Onze vogelvoeding is uiteraard zeer gewaardeerd. Jonge veldmuisjes kunnen met gemak door volièregas kruipen met een maaswijdte van 0,7 cm. Is het een volière met een natuurlijke bodem, dan zullen ze zich snel ingraven en overdag zal je ze zelden zien. Na verloop van een paar dagen zijn ze zo gegroeid van al het lekkers dat ze niet meer door het gaas naar buiten kunnen.

In de loop van de tijd heb ik een aantal voorzieningen toegepast, waardoor het voor muizen moeilijker wordt om de volière in te komen. De borstwering van mijn volières is gemetseld op een brede rand van betontegels. In principe kunnen ze hier nog wel onderdoor graven, maar dit is toch een behoorlijke opgave, omdat ze ver buiten de volière moeten beginnen, wat niet erg voor de hand ligt. Verder heb ik aan de onderzijde rondom een strook van 40 cm kanaalplaat aangebracht. Door het gladde oppervlak kunnen de muizen niet naar boven klimmen om door het gaas te gaan. De oorzaak dat ik nu toch weer een probleem heb, komt zeer waarschijnlijk doordat een strook aan de achterzijde van de vlucht niet goed zat ingeklemd en er een kier was ontstaan, waardoor de jonge veldmuizen toch naar binnen konden komen. In de volière heb ik het ze ook niet makkelijk gemaakt. De vloerplateaus zijn gemonteerd op een RVS buis en staan vrij van de wand. Muizen kunnen onmogelijk hier tegenop naar boven kruipen. De schaaltes staan bovendien in een bak met een opstaande rand, waardoor morsen van zaad wordt bemoeilijkt. Let wel op. Op het moment dat je muizen in de volière hebt en ze kunnen niet meer bij het voer, dan zullen ze niet

schromen om eieren en zelfs nestjongen te verorberen. Om te voorkomen dat muizen 's nachts de nestkasten bezoeken kunnen die het beste bevestigd worden op een polycarbonaat plaatje door het gladde oppervlak kunnen ze niet gemakkelijk bij het nest komen.

Vangkistje

Er zijn vangmiddelen beschikbaar, als je de bestrijding wilt doen als de vogels nog in de volière zijn. Klemmen zijn natuurlijk uit den boze. Er zal eerder een vogel in komen dan een muis. Klemmetjes kunnen wel in de volière worden gebruikt als ze in een kistje staan. In het kistje wordt een aantal gaten gemaakt. Door de maat zo te kiezen dat muizen er wel, maar vogels er niet door kunnen, kan je wel zonder risico klemmetjes gebruiken. In de handel zijn er verschillende andere vangmiddelen, die in de volière gebruikt kunnen worden. De meeste zijn gebaseerd op valdeurtjes en klepjes, waardoor de muis levend wordt gevangen. Wel is het zo dat muizen snel leren. Ook scheiden muizen onder invloed van stress stoffen in de urine af, die signalen van gevaar aan andere muizen overdragen. De vangmiddelen moeten dan zeer grondig "na gebruik" worden gereinigd om een volgende maal te kunnen worden benut. Omdat deze vangmiddelen gebaseerd zijn op het lokken van de dieren met voer, moet er geen ander voer gemakkelijk beschikbaar zijn. Het plaatsen op een manier waardoor ze er niet bij kunnen is essentieel voor een "goede vangst". Wanneer gevangen muizen worden vrijgelaten, moet dit wel op grote afstand van uw tuin en volière gebeuren. Instinctmatig zullen ze altijd terugkeren naar de plek waar ze zijn gevangen. Zo zag ik een losgelaten muis linea recta omkeren, een brede weg oversteken, die voor ons huis loopt en zo weer de tuin in.

Valdeurtje

Ik vang nu muizen met een vangkistje

Vangkistje

Voerplateau op RVS poot

dat al 30 jaar oud is. Dit heb ik ooit eens een keer gekregen van een oom en die had het weer van iemand, die het zelf had gemaakt. Het principe is vrij eenvoudig. Het vangkistje is verdeeld in twee compartimenten. In het achterste compartiment ligt voer. Maar de toegang is nauw en in het midden is een draad, waarmee een valdeurtje is verbonden. Om bij het voer te kunnen komen, wordt het draadje garen doorgeknaagd, waardoor het deurtje naar beneden valt en de uitgang afsluit. Op deze manier heb ik inmiddels 14 muizen "uitverhuisd". Met een infrarood webcam hou ik de boel in de gaten en ik denk dat ik de slag aan het winnen ben. Het is belangrijk om de volière weer helemaal muisvrij te hebben voor het broedseizoen begint, van de muizen wel te verstaan. Muizen kunnen een ware plaag vormen in de volière. Met hun urine besmetten ze het voer en geven veel onrust, zeker als er broedende vogels zijn. Deze rotbeestjes kunnen een heel kweekseizoen naar de knoppen helpen. Bestrijding is noodzakelijk voor de gezondheid van de vogels en je eigen plezier in de hobby. Ik hou u op de hoogte. <

Net uitgevlogen
- 24 juni 2013

Gereanimeerde

Pagode spreuken

De Pagodekweek 2013 is begonnen, het koppel waar ik in 2012 een leuk resultaat mee behaalde kreeg begin mei het broedblok weer ter beschikking.

tekst en foto's: SYTSE ANDRONGA

Nog geen levensfoto's

Op 17 mei het eerste ei en het laatste op 21 mei. Van de 5 eieren waren er 4 bevrucht. De eieren kwamen uit op 2 en 3 juni. De man voert de pop die uit het blok hangt en de pop voert haar jongen. De man mag niet in het blok komen. Voorlopig krijgen de jongen alleen maar diepvries buffelo's en klein geknippte diepvries pinky's. De tweede dag mag de man ook even met een snavel vol voer het blok in maar als hij te lang in het blok blijft wordt hij er direct door de pop uitgeknikkerd.

Een ramp

Het is 3 juni, 's avonds om 22.00 uur. Als het donker wordt loop ik altijd nog

even naar de volière om te kijken of alles rustig is voordat ik de zaak afsluit. De pop zat nog niet in het blok wat wel had moeten. Ik ben nog een aantal malen gaan kijken maar het was al te donker en ik kon de pop niet meer zien. Hopelijk zat ze in het blok. De volgende ochtend lagen de 4 jongen voor dood op de grond, een heel eind van het nest af. Ze waren koud en bewegingsloos. Conclusie: de pop is 's avonds niet meer in het blok teruggekeerd en de 1 en 2 dagen oude jongen zijn afgekoeld en voor de Pagodepop waren ze gestorven. Toen het licht werd heeft de pop haar dode jongen uit het blok gegooid, zoals dat meestal

gaat in die situaties. Vermoedelijk is de pop ergens van geschrokken (weer een K., kat?) en kon niet meer tijdig in het blok komen.

Teleurstelling

Het is altijd een enorme teleurstelling als je zoiets overkomt, ook dit hoort bij de vogelsport. Ik heb de jongen meegenomen naar de garage en met mijn adem geprobeerd ze tot leven te wekken. Maar dat hielp niet meer. Ik stond op het punt om de vogels weg te gooien maar bedacht opeens dat ik nog 1 truckje zou kunnen proberen. Niet geschoten is altijd mis....

Het "reanimatiesetje"

Weer veilig terug in het blok

Reanimatie

Van een bloemenvaasje en tissues heb ik een "nestje" gemaakt en daarin de vogeltjes gelegd. Een 25 watt lampje op een afstand van ongeveer 20cm erboven gehangen. In de tussentijd ben ik de andere vogels gaan voeren. Na ongeveer 17 minuten zag ik bij een van de vogels enige beweging komen en na 30 minuten bewogen ze alle 4! Ik heb het lampje iets hoger gehangen en weer een minuut of 20 gewacht. Bij 3 vogels zat voldoende beweging en als ik tegen het glas tikte gingen ze sperren. Alleen de kleinste deed nog niet goed mee.

Ouderzorg

Maar ja... wat nu? De vogels met de hand grootbrengen was geen optie. Dan maar terug leggen in het blok en zien wat er gebeurd. Nadat ik het blok weer had teruggehangen ging de pop ogenblikkelijk kijken. Op de grond had ik wat vers voer gestrooid wat door de man direct werd verzameld. Na een minuut of 10 zat de pop weer in het blok en de man kwam voeren. Het leek wel of er niets was gebeurd. Omdat ik de pop en man steeds met voer naar het blok zag vliegen heb ik de eerste 2 dagen geen controle gedaan om de zaak zo rustig mogelijk te houden. Op 8 juni lag het kleinste

jong dood op de grond, deze vogel was nauwelijks gevoerd, zijn broers en of zussen waren duidelijk veel groter. Maar 3 vogels van de 4 overhouden na een reanimatie poging vind ik ook een mooi resultaat. Op 9 juni heb ik er twee kunnen ringen en de andere is op 10 juni geringd. Ze zien er perfect uit en groeien goed. Ik verwacht dat deze 3 Pagodes over een dag of 15 zullen uitvliegen.

Moraal van dit verhaal: overkomt je zoiets, gooi de vogels niet te snel weg en probeer de warmtetric met het lampje gedurende een langere tijd. Wie weet helpt het! <

Mei

Bruingeelschimmel
en Bruinpastel-
geelivoorschimmel

De bruingeelschimmel behoort tot de klassieke melanine kleurkanaries in de bruinserie en moeten het bruine eumelanine en het bruine phaeomelanine maximaal bezitten.

Het donkerbruine eumelanine, in de vorm van bestreping in de rug en flanken, moet duidelijk contrasteren met de grondkleur. De bestreping moet ononderbroken zijn en begint op de kop en loopt via de rug en flanken door in de richting van de staart. De flanken moeten een duidelijke bestreping bezitten, in harmonie met de rugbestreping.

Belangrijke eis

Voor de schimmel vogels is een duidelijk ononderbroken bestrepingpatroon een belangrijke melanine eis. Belangrijk is wel dat het melaninebezit aan de snavelbasis moet beginnen. De kopjes van deze vogels zullen t.g.v. de kortere bevedering iets donkerder van uiting zijn, dan de rest van de bevedering.

Grondkleur

De vleugel- en staartpennen en in de dekveren moet het melanine beginnen

in de schacht van de veer en de gehele veer melaniseren. Alleen aan de vanzijde van de veer moet de grondkleur zichtbaar zijn.

De grondkleur, welke bestaat uit de het gele lipochroom moet volledig doorweven zijn met de aanwezige melanine, het moet een zo contrastrijk geheel vormen. Vogels die in het bezit zijn van de ivoorfactor zal de grondkleur minder contrastrijk zijn.

Vogels die in het bezit zijn van schimmel in het geel, zonder of met de ivoorfactor moet het phaeomelanine maximaal aanwezig zijn tussen de bestreping. Het lipochroombezit moet egaal geel van kleur zijn, samen met een egaal zacht en korte schimmelverdeling.

De snavel, poten en nagels moeten bruin gemelantiseerd en eenkleurig zijn.

De standaardeis

BRUIN

- Lange, brede en ononderbroken bruine bestreping, zoals bij de zwartserie maar dan met bruin eumelanine.
- Maximale uiting van het eumelanine. Grondkleur zeer donker gemelani-

seerd eumelanine en phaeo - melanine, gelijkmatig verdeeld over de gehele mantel zonder afbreuk te doen aan het contrast met de grondkleur.

- Alle bestreping is bruin geoxideerd.
- De flank - bestreping is duidelijk en symmetrisch en van een gelijke kleurtint als die van de rugbestreping en koptekening.
- Snavel, poten en nagels zijn bruinachtig.
- Door de sterke aanwezigheid van het melanine bij deze kleurslag zal het lipochroom donkerder doorkomen.
- Duidelijk contrast tussen bestreping en grondkleur.

Bruinpastelgeelivoorschimmel

Indien de bruine in het bezit is van de pastelfactor, ondergaat het eumelanine een kwalitatieve reductie. De pastelfactor werkt namelijk sterk op het bruine eumelanine. Deze factor reduceert de kwaliteit van het bruine eumelanine zonder dat het phaeomelanine wordt aangetast. Het gevolg hiervan is een minder contrast tussen de melanines. Door de werking van de pastelfactor kan de reductie van het bruine eumelanine in de vleugel- en staartpennen sterker doen laten plaatsvinden waardoor een te lichte melanine in de pennen ontstaat. Belangrijk is dat het melaninebezit aan de snavelbasis begint. In de kleur bruinpastelgeelivoorschimmel is maximaal phaeomelanine gewenst.

De standaardeis

BRUINPASTEL

- De bruine melanine legt zich als een dichte sluier, zonder bestreping, over de gehele bevedering. De lipochroom kleur moet steeds zichtbaar blijven.
- De poten, nagels en snavel moeten één-kleurig en bruinachtig.

